

[Kristian Nygaard.]

taget hensyn til den — et løfte, der, så vidt jeg erindrer, blev givet, da Bogøs gamle navigationsskole måtte lukke. For øvrigt finder jeg det meget naturligt, at den sydøstlige del af landet får en af de påtænkte nye skoler, hvis loven gennemføres, og jeg vil gerne henstille til den højtærede handelsminister, såvidt det bliver muligt, at imødekomme Bogøboernes rimelige ønske i denne sag.

Besøget på skibsreder Lauritzens skole — efter at vi havde fået lov til at se alt, hvad sømandshøjskolen i Svendborg havde at vise frem, både på land og i havn — var jo næsten af enestående karakter, og uden at gå i enkeltheder skal jeg gerne erkende, at jeg blev helt og fuldt overbevist om, at en sømandsuddannelsesskole som den, der her er tænkt på, udmærket godt kan ligge på landjorden, når der blot ikke er længere til vandet, end tilfældet er derude i Kogtved.

To ting bragte mig denne overbevisning: undervisningen i skolens lyse, hyggelige lokaler og den færdighed, hvormed eleverne mestrede bådene på havet. Her skete det, at der blev arrangeret en kaproning imellem rigsdagsmændene og eleverne — og selve handelsministeren var aktiv deltager —, så vi kan af erfaring tale med om, hvad der skete. Ja, der blev arbejdet såvel inde som ude, til lands og til vands med interesse og godt humør. Jeg bringer udvalgets formand min bedste tak, fordi det lykkedes at tilrettelægge de to studierejser på en så udmærket måde.

Så vil jeg for øvrigt gerne tilføje, at tilgangen til og undervisningen på de to skoler netop ikke er obligatorisk, men frivillig. Der er ikke tale om skoler med obligatorisk undervisning, således som den højtærede handelsminister og hans parti ønskede at den skal være på de skoler, der tænkes på her.

Når man ser på skibsfarten som erhverv, får man jo let det indtryk, at tvungen undervisning under alle forhold i overensstemmelse med dette forslag ingenlunde er nødvendig, og derfor anser jeg det heller ikke for udelukket, at vi kan finde en skoleform, der kan samle hele rigsdagen, navnlig når jeg erindrer den tale, som den højtærede handelsminister holdt ved den første førstebehandling her i salen.

Kan man tro de mest ivrige fortalere for den nye skole; er det aldeles ikke nogen dygtig sømandsstand, vi har, snarere tværtimod; de kan næsten ingenting. Det er vi jo nogle stykker, som har lidt svært ved at forstå, når vi ser på de bedrifter, der er præsteret, men hvis det virkelig er således, så gør

regering og rigsdag en god gerning ved at medvirke til, at også den del af vor ungdom, der ønsker at blive sømænd, kan få den fornødne uddannelse, uden hvilken de naturligvis ikke kan gøre fyldest på de pladser, hvorpå de bliver sat.

Det radikale venstre håber på et godt resultat og lover derfor fremdeles, som vi gjorde sidst, velvillig behandling i et udvalg.

Alfred Jensen: Jeg kan henholde mig til mine udtalelser ved lovforslagets første behandling i forrige samling. Vi er mere end velvilligt indstillet over for tanken om, at der skabes bedre uddannelsesmuligheder for søfolkene, end der er i øjeblikket, men jeg gør opmærksom på, at vi dengang udtalte betænkeligheder ved at føje en ekstra udbygning til sømandsuddannelsen her i landet. Der stilles altfor store krav til unge mennesker, der skal have en eller anden stilling, og der er absolut ingen begrundelse for, at der nu også føjes et krav til for søfolkene vedkommende. Derfor udtalte jeg mig for, at søfolkene under alle omstændigheder skulle have været ude at sejle, før de kom på skole, og det standpunkt må vi opretholde. Det er absolut det bedste, at de unge mennesker, der ønsker at få denne uddannelse, selv har gjort erfaringer, så de ved, at de vil blive ved søen og har interesse i at få en sådan uddannelse. Jeg udtrykker håb om, at det lykkes at nå frem til en tilfredsstillende ordning, og skal iøvrigt tilsige vor velvillige medvirken til gennemførelse af et forslag, der virkelig løser spørgsmålet om bedre uddannelsesmuligheder for søfolkene.

Evald Christensen: Vi tager til dette spørgsmål samme stilling som i forrige samling, nemlig den, at når uddannelsen af vore sømænd har kunnet gennemføres så langt og så dygtigt, uden at staten har haft grund til at blande sig i det, må det kunne gå fremdeles. Vi kan vist uden at forklejne andre lande regne vor sømandsstand som hørende til den bedste trediedel. Det har den klaret selv. Skulle den så ikke have lov til fortsat at vise, at den kan stå på egne ben? En sømandsstand, der kan klare sin uddannelse uden statens medvirken, synes jeg man må tage sin hat dybt af for. Dette er i sandhed et eksempel til efterfølgelse, og det vil snart være enestående. Det er ikke blot økonomisk udmærket, men det vidner både om karakter og sund opfattelse.

Rederierne og sømændene hører jo sammen. Det var en naturlig opgave for sømændenes fagforening sammen med rederierne at tage sig af dette spørgsmål. De har gjort